

Paauglystėje tykantys pavojai : Narkotinių medžiagų ir tabako vartojimas. Ankstyvoji prevencija

Parengė:
Socialinė pedagogė metodininkė Edita Rimkutė

2015 metai

Paauglystė

11-18
m.

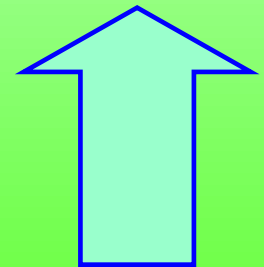
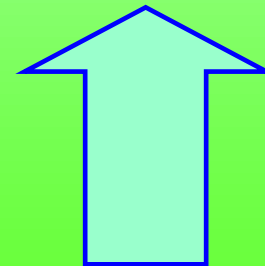
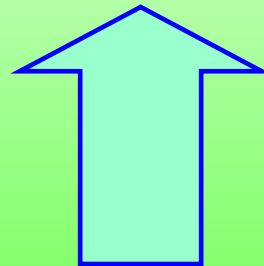
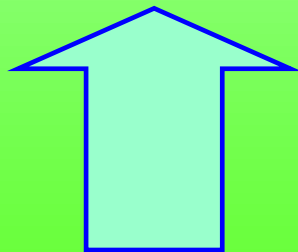
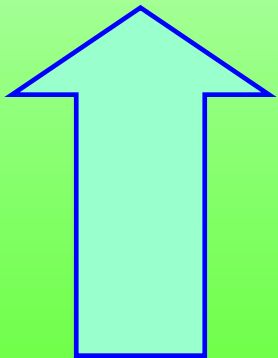
Labai
sudėtingas
amžiaus
tarpsnis

Pereinamasis
amžiaus
tarpsnis

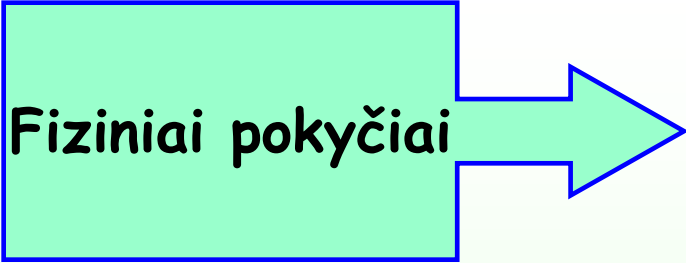
Vienas
įdomiausių
amžiaus
tarpsnių

Netikrumo
laikotarpis

Natūralus
žmogaus
gyvenimo
tarpsnis

Fiziniai pokyčiai

- Spartus kūno augimas;
- Lytinis brendimas.

- Nebetenkina buvę santykiai su suaugusiais;
- Didesnę įtaką pradeda daryti bendraamžiai.
- Siekimas didesnės nepriklausomybės bei savarankiškumo.
- Noras būti išklausytam, turėti galimybę garsiai pareikšti savo nuomonę.

Socialiniai pokyčiai

- Keičiasi mąstymas, vertybių sistema;
- Sustiprėja poreikis labiau pažinti save:
„Kas aš esu?“, „Kuo aš tapsiu?“, „Kokia mano gyvenimo prasmė?“
- Ryškūs pokyčiai emocinėje sferoje;

Psichologiniai pokyčiai

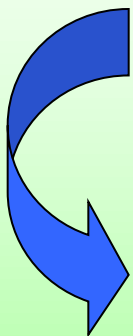

Koks ryšys tarp
paauglystės ir
narkotikų?

Kodėl būtent šiame
amžiuje paauglio
rankose atsiranda
cigaretė, alkoholis ir kt.
narkotinės medžiagos?

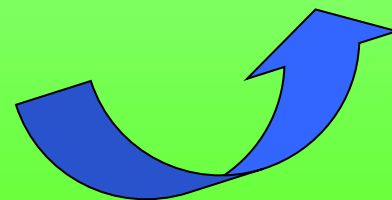
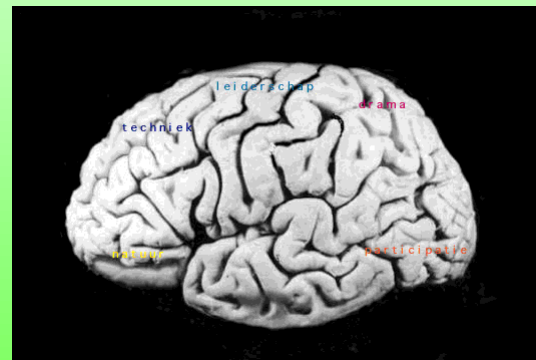

Nuo ko priklauso, ar paauglys pradės vartoti narkotines medžiagas?

Bendraamžių įtakos

Nuostatų ir žinių
(apie keliamą pavojų
savo sveikatai)

- Savarankiškumo, įvaizdis.
- Paaugliai dažnai, pavyzdžiui cigaretę, suvokia ir kaip nepriklausomybės, laisvės simbolį.
- Narkotinių medžiagų vartojimas, kaip teisė pasirinkti ir apsispręsti.

IŠKYLANČIOS PROBLEMAS:

- Konfliktai su suaugusiais;
- Bendravimo problemos su tėvais (globėjais)
- Įtampa mokykloje ir namuose, stresas
- Vienatvė;
- Mokytojų, tėvų (globėjų) spaudimas: dideli reikalavimai ir lūkesčiai;
- Siekimas pritapti;
- Savęs ieškojimas;

Narkotinių medžiagų vartojimo etapai

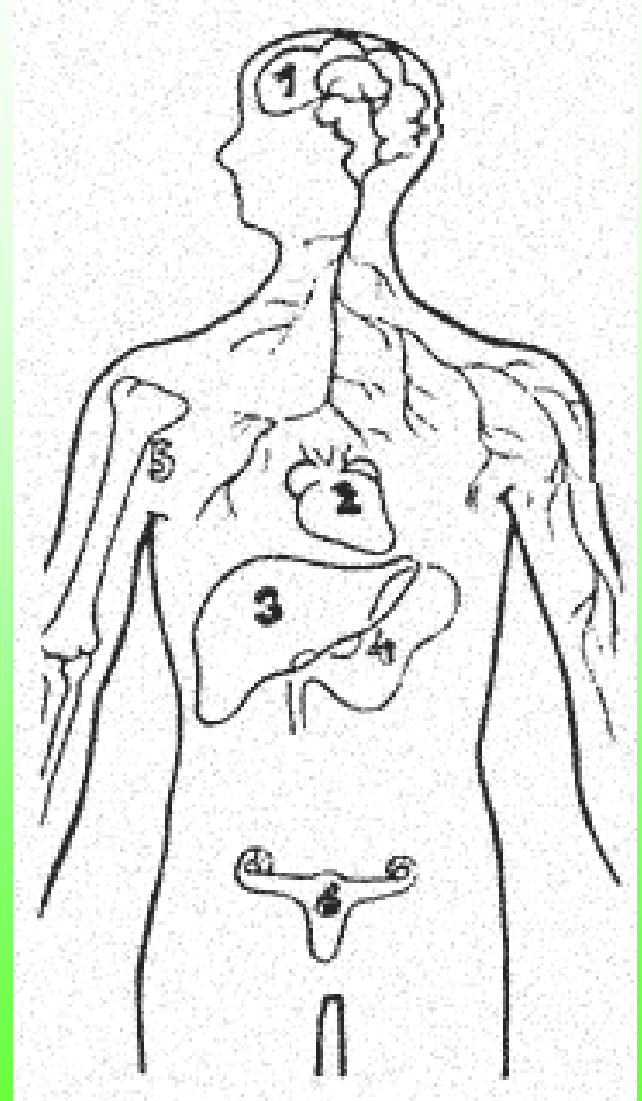

- Psichologinė priklausomybė - dažnai atsiranda nuo pirmo narkotinės medžiagos pavartojimo ir pasireiškia potraukiu ją vartoti. Noras svaigintis užvaldo žmogaus psichiką (mintis, jausmus, veiklą), tampa gyvenimo būdu.
- Fizinė priklausomybė - atsiranda, kai narkotinė medžiaga tampa būtina organizmo biologinei ir cheminei pusiausvyrai palaikyti. Ji pasireiškia ryškiais psichiniais ir fiziniais sutrikimais. Pakinta visos žmogaus organizmo funkcijos, kraujyje nuolat turi cirkuliuoti individuali narkotiko dozė.

Narkotikų žala

Žala organizmui:

- ❖ Smegenims
- ❖ Širdžiai
- ❖ Kepenims
- ❖ Virškinimo sistemai
- ❖ Kaulų čiulpams
- ❖ Lytinei sistemai

Narkotikų žala

Žala visuomenei:

- ❖ Nepagarbus elgesys, konfliktai .
- ❖ Smurtas - fizinis ir psichologinis.
- ❖ Agresyvus ir neprognozuojamas elgesys

Narkotikų žala

Žala individui:

- Atsitiktinis perdozavimas - fizinė žala, mirtis.
- Ilgalaikis, besaikis vartojimas - fizinė ir psichinė žala.
- Gali pasunkėti ar nutrūkti santykiai su draugais, šeima.
- Savivertės susilpnėjimas.

Rūkymo pavojus

- Nuo rūkymo sukeltų ligų pasaulyje kasmet per anksti miršta daugiau kaip 3 milijonai žmonių.
- Rūkymas pablogina uoslę ir skonio pojūtį; jis pagreitina veido raukšlėjimąsi, pablogėja ir klausa.
- Moterims rūkymas labiau kenkia nei vyrams. Jos greičiau įpranta rūkyti ir joms žymiai sunkiau mesti;
- Pasyvus rūkymas - sveikatos problema.

Rūkymo pavojus

- Rūkančių motinų kūdikiai dažniau gimsta neišnešioti, jų svoris vidutiniškai mažesnis 200 - 300 gramų.
- Vaikai, kurių tėvai namuose rūko, du kartus dažniau serga kvėpavimo takų ligomis.
- Rūkantys moksleiviai tampa išsiblaškę, sunkiau orientuojasi vienoje ar kitoje situacijoje, atsilieka moksle.

Alkoholio žala

Alkoholio vartojimas padidina riziką susirgti šiomis ligomis ir mirti nuo jų:

- Apsinuodijimas alkoholiu;
- Burnos ertmės, lūpos, ryklės vėžys;
- Gerklų, stemplės, skrandžio, kepenų vėžys;
- Smegenų kraujagyslių ligos;
- Plaučių tuberkuliozė;
- Diabetas;
- Autoavarijos, dviračių ir vandens sporto nelaimingi atsitikimai;
- Mirtys gaisruose;
- Nuskendimai;
- Oro transporto nelaimės;
- Savižudybės, žmogžudystės

Narkotikams i tave
nūsispjaut -
JIE NEŽĪNO NET
TAVO VARDU!